

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursurilor declarate de Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Chilimar împotriva lui Alexandru Mamulat, intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Buiucani mun. Chișinău cu privire la repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 2ra-1207/23
NR. PIGD 2-21111698-01-2ra-28082023)*

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurenteii cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a acesteia.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (E. Galușceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, V. Mihaila, A. Braga)

20 august 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursurilor declarate de Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn.

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 iulie 2021, Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Cristina Smerea a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Mamulat, intervenient accesoriu Inspectoratul de Poliție Buiucani, mun. Chișinău, prin care a solicitat repararea prejudiciului material și moral cauzat prin contravenție, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

2. În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI04788172 din 27 aprilie 2020, emis de ofițerul superior de sector Diana Gumenii, pârâțul Alexandru Mamulat a fost tras la răspundere contravențională pentru fapta prevăzută la art. 78 alin. (1) din Codul contravențional.

3. Aceasta, deoarece la 07 martie 2020, aproximativ la ora 13:00, pârâțul Alexandru Mamulat, fără motiv, l-a agresat, apucându-l de gât și aplicându-i acțiuni violente, cauzându-i leziuni corporale neînsemnate. Conform raportului de expertiză judiciară nr. 202002D0707 din 09 aprilie 2020, aceste leziuni constau în „echimoză la nivelul feței, cauzată de acțiunea unui obiect contondent dur, posibil în timpul și în circumstanțele indicate”. Totodată, documentul medical a consemnat diagnosticul clinic de TCCÎ și contuzie cerebrală hemoragică bifrontală, care, însă, nu a fost confirmat prin date clinice și paraclinice obiective, fiind reținută doar contuzia țesuturilor moi ale capului.

4. Reclamantul a subliniat că, în aceeași zi, la ora 16:00, în același apartament, pârâțul Alexandru Mamulat a recurs din nou la acte de violență, aplicându-i acțiuni similare, ce au avut ca efect o nouă echimoză facială, cauzată în aceleași circumstanțe.

5. Prin procesul-verbal de contravenție întocmit de ofițerul superior Diana Gumenii, aceste fapte au fost încadrate juridic potrivit art. 78 alin. (1) din Codul contravențional, confirmând caracterul culpabil și intenționat al conduitei pârâțului.

6. Reclamantul a menționat că acțiunile pârâțului i-au cauzat atât prejudicii materiale, cât și prejudicii morale. Pe plan material, acesta a

suportat cheltuieli medicale în sumă de 10000 de lei, aferente tratamentului și îngrijirilor necesare, fapt confirmat prin extrasul din fișa bolnavului de staționar nr. 2014290, precum și prin bonuri și cecuri justificative.

7. În privința prejudiciului moral, reclamantul a subliniat că violențele fizice exercitate de pârât au generat suferințe fizice și psihice intense, stres permanent, teamă de a fi agresat sau hărțuit în continuare, nopți nedormite și tulburări emoționale. Acestea s-au reflectat și asupra mamei sale, persoană aflată în întreținerea sa, care a suportat cheltuieli suplimentare pentru tratament și a resimțit un șoc psihic puternic în urma celor întâmplate.

8. De asemenea, reclamantul a indicat că, din cauza stării de sănătate, nu se poate angaja într-un serviciu stabil, iar evenimentele din 07 martie 2020 i-au agravat situația materială și medicală.

9. Totodată, a susținut că în legătură cu desfășurarea procesului, a suportat cheltuieli judiciare în sumă de 5000 de lei.

10. În drept, reclamantul a invocat că prejudiciul material și moral cauzat prin faptele ilicite și culpabile ale pârâtului trebuie reparat integral, în scopul repunerii sale, pe cât posibil, în situația anterioară (restitutio in integrum).

11. În concluzie, prin concretizarea pretențiilor, Veaceslav Chilimar a solicitat obligarea pârâtului Alexandru Mamulat la plata următoarelor sume: 10000 de lei cu titlu de prejudiciu material; 30000 de lei cu titlu de prejudiciu moral; 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

12. Prin hotărârea din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Veaceslav Chilimar.

S-a încasat de la Alexandr Mamulat în beneficiul lui Veaceslav Chilimar suma de 12000 de lei cu titlu de prejudiciul moral și suma de 2500 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

S-a încasat de la Alexandr Mamulat în beneficiul statului suma 100 de lei cu titlu de taxa de stat.

S-a încasat de la Chilimar Veaceslav în beneficiul lui Alexandr Mamulat suma de 800 de lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată (f.d.78, 85-92).

13. La 11 martie 2023, Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn a depus cerere de apel nemotivată, iar la 16 aprilie 2023 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a acesteia, și anume în partea pretențiilor admise, cu emiterea unei noi hotărâri privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintată de Veaceslav Chilimar, sau respingerea integrală a acțiunii și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în prima instanță și la depunerea cererii de apel în sumă de 2000 de lei (f.d.82-84; 110-114).

14. La 24 martie 2023, Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan a depus apel nemotivat, iar la 11 aprilie 2023 a prezentat cererea de apel motivată împotriva hotărârii din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând casarea parțială a acesteia și anume în partea pretențiilor respinse, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii sale de chemare în judecată (f.d.94-95; 106-109).

15. Prin decizia din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-au respins apelurile declarate de Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn și s-a menținut hotărârea din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.131-143).

16. Pentru a decide astfel, Curtea de Apel Chișinău, a reținut că apelurile declarate de Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse, menținând hotărârea primei instanțe ca fiind legală și temeinică.

17. Instanța de apel a constatat că vinovăția lui Alexandru Mamulat pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (1) Cod contravențional – maltratarea sau alte acțiuni violente care au cauzat vătămare neînsemnată a integrității corporale – este pe deplin dovedită prin procesul-verbal de contravenție nr. MAI04788172 din 27 aprilie 2020 și decizia de sancționare prin care i s-a aplicat o amendă de 375 lei, achitată prin serviciul MPay. Potrivit fișei medicale și raportului de expertiză judiciară nr. 202002D0707 din 09 aprilie 2020, reclamantului Veaceslav Chilimar i-au fost cauzate leziuni corporale neînsemnate, constând în echimoză la nivelul feței, cauzată prin acțiunea unui obiect contondent dur, ceea ce confirmă existența unui prejudiciu produs printr-o faptă ilicită. În temeiul art. 45 Cod contravențional și al dispozițiilor Codului civil (art. 19, art. 1998, art. 2028, art. 2036 și art. 2037), persoana vătămată este îndreptățită la repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial suferit.

18. Instanța de fond a admis parțial acțiunea, obligându-l pe pârât să achite reclamantului suma de 12000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 2500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, respingând restul pretențiilor ca neîntemeiate.

19. În apel, Veaceslav Chilimar a criticat cuantumul acordat cu titlu de prejudiciu moral, solicitând 30000 de lei, însă Curtea de Apel Chișinău a reținut că despăgubirile pentru prejudiciu moral trebuie să fie proporționale cu gravitatea suferinței, să ofere o satisfacție echitabilă și să nu constituie o îmbogățire fără justă cauză. Invocând jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, în special cauza *Tolmachev c. Rusiei*, instanța de apel a subliniat că trebuie asigurat un raport rezonabil de proporționalitate, iar suma

de 12000 de lei stabilită de prima instanță este justă și echitabilă în raport cu circumstanțele speței și gradul de vinovăție al pârâtului.

20. Referitor la prejudiciul material în sumă de 10000 de lei, pretins de reclamant, Curtea de Apel Chișinău a confirmat soluția primei instanțe de respingere, constatând lipsa probelor concludente și pertinente (bonuri, cecuri, documente medicale justificative) care să confirme realitatea cheltuielilor medicale invocate, în conformitate cu art. 122 din Codul de procedură civilă.

21. Cât privește cheltuielile de judecată, instanța de apel a reținut că suma de 2500 de lei acordată reclamantului pentru asistența juridică este una rezonabilă, având în vedere gradul de admitere parțială a acțiunii și munca efectiv prestată de avocat, conform art. 96 din Codul de procedură civilă și jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului. Totodată, instanța de apel a respins solicitarea reclamantului de a încasa integral suma de 5000 de lei pentru asistență juridică, reținând că despăgubirea trebuie să fie proporțională. În același timp, având în vedere că acțiunea a fost admisă doar parțial, instanța ierarhic inferioară a notat că reclamantul este obligat să compenseze pârâtului cheltuieli de asistență juridică în cuantum de 800 de lei, potrivit art. 94 din Codul de procedură civilă, care prevede repartizarea cheltuielilor proporțional părților câștigătoare și celor care au pierdut procesul.

22. În concluzie, Curtea de Apel Chișinău a reținut că prima instanță a stabilit corect circumstanțele de fapt, a aplicat just dispozițiile legale și a apreciat probele administrate în mod complet și imparțial, soluția pronunțată fiind una legală și temeinică. Prin urmare, apelurile declarate de Veaceslav Chilimar și Alexandru Mamulat au fost respinse, menținându-se hotărârea primei instanțe.

23. La 08 august 2023, Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea parțială a acesteia, precum și a hotărârii din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în partea ce ține de neadmiterea integrală a acțiunii sale și de încasarea din contul său, în beneficiul lui Alexandru Mamulat, a sumei de 800 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea sa de chemare în judecată (f.d.149-159).

24. În susținerea cererii de recurs, recurentul a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel în partea neadmiterii integrale a acțiunii sale, precum și în partea încasării din contul său în beneficiul lui Alexandru Mamulat a cheltuielilor pentru asistența juridică acordată în mărime de 800 de lei.

25. Referitor la cerința respinsă privind încasarea prejudiciului material, recurentul a opinat că instanțele ierarhic inferioare incorect au apreciat

circumstanțele invocate de el. Or, deși au constatat că a fost internat de la 13 martie 2020 până la 17 martie 2020 și externat din secția Neurochirurgie nr. 2 cu diagnosticul TCCÎ, Contuzie cerebrală hemoragică bifrontal, Anosmia, Edem Cerebral, traumatic, Sindrom de HIC, contuzia tesuturilor moi ale feței și a capului, iar pentru spitalizare și tratamentul inițial nu a achitat, aceasta s-a datorat faptului că a deținut poliță de asigurare medicală obligatorie, poliță pe care a procurat-o personal și care l-a costat bani.

26. De asemenea, a susținut că instanțele ierarhic inferioare au omis faptul că pe parcursul a celor trei ani de zile, din cauza comportamentului intimatului și a consecințelor agresiunii fizice avute loc la 07 martie 2020, este nevoit să administreze practic permanent medicamente pe care le procură pe cont propriu și care sunt costisitoare, tratamente care le urmează și până în prezent. Mai mult, de către medic i-a fost prescris un tratament mai costisitor pe care, din motivul lipsei resurselor financiare, este în imposibilitate de a-l urma.

27. Prin urmare, suma de 10000 de lei drept prejudiciu material în opinia sa este o sumă echitabilă și în concordanță cu cheltuielile materiale suportate, în curs de suportare și care urmează a fi suportate și în viitor.

28. Referitor la prejudiciul moral care a fost admis parțial în suma de 12000 de lei din cei 30000 de lei solicitați, Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cegan a conchis că deși instanțele ierarhic inferioare la apreciera cuantumului prejudiciului moral au făcut trimitere la practica CEDO, suma dispusă spre încasare drept prejudiciu moral este total contrară aceleiași practici CEDO.

29. În context, făcând referire la cauza Otgon împotriva Moldovei din 25 octombrie 2016, în care Curtea Europeană a constatat că reclamanta, internată timp de două săptămâni în spital, a suportat un anumit grad de suferințe fizice și psihice, motiv pentru care a dispus acordarea unei compensații de 4 000 de euro pentru prejudiciul moral, recurentul a notat că în cazul său, instanța de fond a apreciat ca echitabilă și rezonabilă suma de 12 000 de lei (aproximativ 600 de euro), deși aceasta este de 5-6 ori mai mică decât despăgubirea stabilită de CEDO în cauza menționată. Mai mult, instanța de fond nu a motivat nici într-un mod suma dispusă spre încasare drept prejudiciu moral, deși Curtea Europeană a Drepturilor Omului a stabilit în cauza Tolstoy Miloslovsky c. Regatul Unit, că despăgubirile trebuie să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate cu atingerea adusă, având în vedere, totodată, gradul de lezare a valorilor sociale ocrotite, intensitatea și gravitatea atingerii adusă acestora.

30. Recurentul a susținut că în mod eronat instanțele inferioare au reținut în hotărârile lor faptul că el nu ar fi motivat suma de 30000 de lei solicitată cu titlu de prejudiciu moral. Or, potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, un reclamant nu poate fi obligat să prezinte

dovezi directe ale prejudiciului moral suferit, acesta fiind prin natura sa un prejudiciu de ordin subiectiv, intern și greu de probat (a se vedea Pshenichnyy c. Rusia, 14 februarie 2008, § 35; Antipenkov c. Rusia, 15 octombrie 2009, § 82; Nedayborshch c. Rusia, 1 iulie 2010, § 37). În acord cu această practică, simpla probă a existenței faptei ilicite este suficientă, prejudiciul moral și raportul de cauzalitate fiind prezumate, iar instanța urmează să deducă producerea sa din însăși natura faptei, susceptibilă de a cauza asemenea atingeri. Totuși, partea vătămată trebuie să aducă un minim de argumente și indicii privind afectarea drepturilor sale personale nepatrimoniale, precum demnitatea, onoarea și alte valori definitorii ale personalității umane, pe care el le-a evaluat la suma de 30000 de lei.

31. Cu toate acestea, atât instanța de fond, cât și cea de apel nu au realizat o examinare efectivă și nu au oferit un răspuns specific și explicit argumentelor esențiale pentru soluționarea cauzei, contrar exigențelor desprinse din jurisprudența CEDO (a se vedea, spre exemplu, Lebedinski c. Moldova, 16 iunie 2015, §§ 31, 35-36; Nichifor c. Moldova, 20 septembrie 2016, §§ 29-31).

32. Un alt aspect al dezacordului recurentului cu hotărârile contestate îl constituie soluționarea necorespunzătoare a cheltuielilor de judecată suportate de către el. Or, deși a prezentat bonul de plată pentru serviciile juridice în cuantum de 5 000 de lei, instanța de fond a dispus încasarea doar a sumei de 2 500 de lei, fără a oferi vreo motivare privind reducerea onorariului. Mai mult, în mod vădit neîntemeiat, aceeași instanță a obligat reclamantul la plata sumei de 800 de lei drept cheltuieli de asistență juridică suportate de pârât. Toate aceste circumstanțe relevă faptul că atât instanța de fond, cât și instanța de apel au interpretat în mod eronat legea și au făcut o apreciere arbitrară a probelor administrate, situație ce constituie temei de recurs în conformitate cu art. 432 alin. (2) lit. c) și alin. (4) din Codul procedură civilă.

33. La 29 august 2023, Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată înaintate de Veaceslav Chilimar, sau respingerea integrală a acesteia și încasarea din contul lui Veaceslav Chilimar în beneficiul său a cheltuielilor de judecată, compuse din taxa de stat și cheltuieli de asistență juridică (f.d.165-171).

34. În motivarea cererii de recurs, Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn, a reiterat motivele de fapt și de drept expuse anterior la etapa examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar exprimându-și dezacordul cu hotărârea din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, precum și cu decizia din 31 mai 2023

a Curții de Apel Chișinău, pe care le consideră neîntemeiate și ilegale. Potrivit recurentului, instanțele ierarhic inferioare au apreciat probele în mod arbitrar, au ignorat argumentele pârâtului, au aplicat dispoziții legale fără legătură cu speța și au interpretat eronat normele de drept material și procesual, ceea ce a condus la încălcarea dreptului său la un proces echitabil.

35. În susținerea poziției, recurentul a invocat dispozițiile art. 432 alin. (2) lit. a) și b) din Codul de procedură civilă, subliniind că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia aplicată și, dimpotrivă, a aplicat norme lipsite de relevanță pentru cauza dedusă judecării. De asemenea, a susținut că intimatul Veaceslav Chilimar pretinde nejustificat sume exagerate: 10000 de lei drept prejudiciu material, 200000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 5000 de lei cheltuieli de asistență juridică, deși probele administrate nu confirmă aceste cerințe.

36. Prin hotărârea din 03 martie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Centru a admis parțial acțiunea lui Chilimar, obligându-l la plata sumei de 12000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 2500 de lei cheltuieli de asistență juridică, respingând restul pretențiilor. Totodată, instanța a dispus încasarea de la el a 100 de lei taxă de stat și, în mod discutabil, la obligat pe Chilimar la plata sumei de 800 de lei în favoarea sa pentru cheltuieli de asistență juridică. Ulterior, prin decizia din 31 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins apelurile ambelor părți și a menținut hotărârea primei instanțe.

37. Recurentul a susținut că aceste soluții sunt ilegale, întrucât nu s-a respectat obligația instanței de a examina efectiv probele și de a motiva soluția în baza art. 118, 121, 130 și 131 din Codul de procedură civilă. În cauză, unica vătămare constatată în privința lui Chilimar a fost o simplă echimoză la nivelul feței, pentru care acesta a primit deja suma de 4000 de lei din partea lui, plată recunoscută de intimat în ședința de judecată. În aceste condiții, orice pretenție suplimentară de despăgubire este nejustificată, suma achitată fiind echitabilă pentru eventualul disconfort suportat.

38. În drept, recurentul a invocat art. 2036 și 2037 din Codul civil, arătând că repararea prejudiciului moral este posibilă doar în măsura în care acesta este real și dovedit, iar stabilirea cuantumului despăgubirilor trebuie să țină seama de gravitatea prejudiciului și circumstanțele concrete ale cauzei. Or, în speță, instanțele ierarhic inferioare nu au respectat aceste criterii.

39. Prin referința depusă la 26 septembrie 2023, Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan a solicitat declararea inadmisibilă a recursului înaintat de Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn împotriva hotărârii din 03 martie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, precum și a deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

40. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de

Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

41. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție), enunță că:

„(3) Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

42. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

43. Recursurile declarate de Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn, au fost depuse până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, și vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii acestora.

Astfel, la momentul depunerii și examinării admisibilității prezentelor recursuri, prevederile legale relevante aveau următorul conținut:

44. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„ (1) Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

45. Art. 432 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ (1) Părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

46. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023):

„ Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

MOTIVAREA INSTANȚEI

47. Referitor la termenul de declarare a recursurilor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn, s-au conformat dispozițiilor art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă, și au depus în termen recursurile la 08 august 2023 și 29 august 2023. Or, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 31 mai 2023 și notificată participanților la proces, prin e-mail, la 19 iulie 2023 (f.d.144).

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

49. Astfel, procedura admisibilității recursurilor va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursurilor, la caz, 08 august 2023 și 29 august 2023.

50. Din analiza recursurilor declarate rezultă că Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn au invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2) lit. a), b), c) și alin. (4) din Codul de procedură civilă.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurenții au făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) lit. a), b) și c) – neaplicarea legii care trebuia să fie aplicată, aplicarea unei legi care nu trebuia să fie aplicată și interpretarea eronată a legii, nu a stabilit

că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

52. De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție având în vedere că recurenții au invocat temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor, normă citată supra, nu a stabilit săvârșirea încălcărilor de către Curtea de Apel Chișinău în măsura în care ar fi dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau ar fi comis erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Totodată, instanța de recurs nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

53. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la 08 august 2023 și 29 august 2023, și anume, dacă cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale, nu le-a stabilit.

54. În acest context, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

55. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

56. În speță, Completul de judecată menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

57. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

58. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn, nu pot

constitui temei de admisibilitate a recursurilor, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

59. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază recursurile declarate de către Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn, ca fiind inadmisibile.

60. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibile recursurile declarate de Veaceslav Chilimar, reprezentat de avocatul Igor Cecan și Alexandru Mamulat, reprezentat de avocatul Valentin Caisîn împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu